

Ako vnímame život...

V malej dedinskej škole rozprával učiteľ príbeh o Rámovi. Väčšina detí podriemkávala. Príbeh už bol rozprávajú toľkokrát, až zovšednel. Učiteľ recitoval mechanicky, ani sa nepozeral do knihy pred sebou, a každý si mohol všimnúť, že aj on drieme. Poznal príbeh naspamäť. Odrazu bolo v triede rušnejšie, pretože do nej prišiel inšpektor. Žiaci a učiteľ spozorneli. Učiteľ pokračoval v hodine. Inšpektor povedal: „Som rád, že sa učíte Rámájanu. Spýtam sa detí na niečo o Rámovi.“

Predpokladal, že deti si ľahko pamätajú príbehy o rozbitých alebo zlomených veciach a o bitkách. „Deti, povedzte mi, kto zlomil Šankarov luk?“ Jeden chlapec zdvihol ruku, vstal a povedal: „Prepáčte, pane, ale ja som ho nezlomil. Chýbal som dva týždne v škole. Ani neviem, kto ho zlomil, ale chcel by som, aby sa to hneď vysvetlilo, pretože čokoľvek sa v tejto škole stane, dávajú to za vinu mne.“ Do inšpektora akoby udrel hrom z jasného neba. Otočil sa k učiteľovi a neveriacky počul, ako ten hovorí: „Ten darebák to určite urobil. Je z nich najhorší.“ Zakričal na chlapca: „Keď si to neurobil, tak prečo si sa postavil a povedal, že si to neurobil?“ Inšpektorovi povedal: „Pane, nedajte sa zmiast' jeho sladkými rečami!“ Inšpektor si pomyslel, že najlepšie urobí, keď nič nepovie, vstal a vyšiel z triedy. Bol však nazlostený a šiel priamo k riaditeľovi, ktorému celý príbeh vyrozprával a chcel vedieť, čo s tým mieni riaditeľ urobiť. Riaditeľ ho prosil, aby celú vec nerozmazával. Vysvetľoval mu, že dnes sa študentom ťažko niečo vysvetľuje. „Nech to zlomil ktokoľvek z nich, nechajte to tak,“ povedal inšpektorovi. „Asi len dva mesiace je v škole ako-tak pokoj, predtým študenti polámali a spálili rôzne veci, aj nábytok. Lepšie bude nič nehovoriť, lebo z toho budú zas len nepríjemnosti. Ihneď vypukne štrajk, alebo mi tu budú držať hladovku!“ Inšpektor bol ohromený a nevedel, čo si má o tom myslieť. Šiel za predsedom školskej rady a celý príbeh znova vyrozprával vrátane postoja učiteľa aj riaditeľa. Predseda školskej rady povedal, že riaditeľ sa zachoval rozumne. „Nestarajte sa,“ dodal, „kto to urobil. Nech ten luk zlomil, kto chcel, výbor to dá do poriadku. Je lepšie zaplatiť, než sa v tom hrabať.“

Čo na to povedať? Asi to nie je nič nového. Je bežnou ľudskou slabosťou, hovoriť o veciach, o ktorých nič nevieme. Nikto si nepamätal tú časť príbehu, kde sa hovorilo o zlomení Šankarovho luku. Neurobili by lepšie, keby sa spýtali: „O akom Šankarovi hovoríte?“ Ale nikto nebol schopný priznať si vlastnú nevedomosť, nikto nemal takú odvahu. A to je práve asi jeden z najväčších problémov v dejinách ľudstva. Táto slabosť sa ukázala ako samovražedná. Často konáme tak, ako by sme všetko vedeli a v konečnom dôsledku si narobíme v živote len zmätky. Všetky naše reakcie na problémy sú podobné reakciám toho chlapca, učiteľa, riaditeľa školy či predsedu školskej rady. Keď sa človek pokúša odpovedať bez toho, aby porozumel otázke, robí zo seba hlupáka. Je to číry sebaklam. K tomu pristupuje ešte navyše ľahostajnosť. Ľahostajný človek by sa spýtal: „A čo sa, dočerta, stane, keď nebudeme vedieť, kto zlomil Šankarov luk?“ V porovnaní s problémom v tomto príbehu sa stretávame v živote s omnoho hlbšími hádkami. Od ich správneho riešenia často závisí, či bude náš život harmonický, či je naše súčasné nasmerovanie dobré pre náš pokrok, atď. Myslíme si, že poznáme odpovede, ale dôsledky ukazujú, ako nepresne vnímame život. Život každého z nás akoby stále dokazoval, ako málo o ňom vieme... A preto, skúsme využiť každú, aj tú najmenšiu možnosť ako ho spoznávať a otvárať si ňom ako v kalendári stále nové dni a nové mesiace...

MUDr. Dagmar Breznoščáková

členka redakčnej rady časopisu PSYCHIATRA PRE PRAX
a spolupracovníčka časopisu VIA PRACTICA
dbreznoscakova@gmail.com

Via Practica

Ročník 6, 2009, číslo 12, vychádza 11-krát ročne

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva SLS
- Slovenská asociácia aterosklerózy

Predseda redakčnej rady:

MUDr. Ľuboš Drgoňa, CSc.

Redakčná rada:

doc. MUDr. Viliam Dobiáš, CSc.
MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD.
MUDr. Stanislav Fabuš
doc. MUDr. Štefan Farský, CSc., FESC
MUDr. Rudolf Hrčka, CSc.
prof. MUDr. Vasil' Hricák, PhD., FESC
MUDr. Jozef Jakuš
MUDr. Eva Jurgová, PhD.
JUDr. MUDr. Peter Kováč, PhD.
MUDr. Peter Lipták
MUDr. Eva Máderová, CSc.
MUDr. Eva Mikušková
MUDr. Tibor Molčan
MUDr. Imrich Mucska
MUDr. Darina Sedláková, MPH
MUDr. Júlia Stracenská
doc. MUDr. Peter Špalek, CSc.

Kontrola autodidaktických testov:

MUDr. Jozef Kalužay, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o., Bratislava

SOLEN
MEDICAL EDUCATION**Adresa redakcie:**

SOLEN, s.r.o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1386, fax.: 02/5465 1384
redakcia@solen.sk, www.solen.sk

Redaktorka časopisu:

Magda Žiaková, 02/5465 1380, 0911 904 599,
ziakova@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava, sazba:

4P HOME DTP – Danka Pohlodová, Bratislava,
0903 970 680, pdanka@chello.sk

Obchodné oddelenie:

Ing. Ivana Mihóková, 02/54650647, mihokova@solen.sk

Predplatné na rok 2009:

Cena predplatného za 11 čísiel na rok 2009 je 33 €
(994,16 Sk, konverzný kurz 30,126 SKK/1 EUR).
Časopis si môžete objednať na www.solen.sk,
e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/ 5465 1384,
tel.: 02/5465 0649.

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.**Registrácia MK SR pod číslom EV 3578/09**

ISSN 1336-4790

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).
Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačný index: Via pract.

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., má výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov Interní medicína pro praxi a ďalších časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR. Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.